

Asia: VN/34422/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämistä liikenteessä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnokseen hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämistä liikenteessä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

S-ryhmä on suomalainen vähittäiskaupan ja palvelualan yritysverkosto, jonka omistaa 2,4 miljoonaa suomalaista. ABC-on S-ryhmän ketju, jonka palveluverkostoon kuuluu 430 tankkausasemaa. S-ryhmän kunnianhimoinen päästötavoite on olla oman toimintamme osalta (scope 1 ja 2) hiilinegatiivinen vuonna 2025.

S-ryhmä on sitoutunut vähähiilisen liikenteen edistämiseen. Asiakkaiden vähäpäästöistä liikkumista edistetään investoimalla vuosina 2021–24 noin tuhat latausasemaa sähköautoille. Lisäksi tarjoamme laajalla verkostolla vähäpäästöisiä polttoaineita; E85 etanolipolttonestettä ja uusiutuvaa Nero dieseliä. Kannamme kuitenkin huolta siitä, miten liikenteen kustannusten nousu vaikuttaa asiakasomistajiemme mahdollisuuksiin.

Vähäpäästöiseen liikenteeseen siirtyminen vaatii pitkäjänteistä, yli hallituskausien menevää strategista suunnittelua ja rahoitusta. Pitkän aikavälin näkymä ja sen johdonmukainen toteuttaminen ovat S-ryhmälle tärkeitä. Suomi ja S-ryhmä ovat riippuvaisia tavaravirtojen sujuvuudesta niin kotimaassa kuin rajojen yli. Palvelemme koko Suomea: tarvitsemme ratkaisuja, jotka mahdollistavat sujuvan liikkumisen ihmisille ja kuljetukset kaikkialla Suomessa kohtuullisilla kustannuksilla ja monipuolisilla toteuttamisen vaihtoehdoilla.

Jakeluelvoitteen väliaikainen laskeminen auttaa kuluttajia

Luonnosesityksessä ehdotettu jakeluelvoitteen väliaikainen laskeminen 7,5 prosenttiyksiköllä 13,5 prosenttiyksikköön vuodelle 2023 on tärkeä ja merkittävä. Hallituksen aikaisempi päätös laskea jakeluelvoitetta vuodelle 2022 laskee polttoaineiden kuluttajahintoja ja toteutti lakimuutoksen tavoitteet.

Jakeluelvoitteen väliaikainen laskeminen vähentää polttonesteen hintoihin kohdistuvaa nostopainetta ja sitä kautta auttaa korkeasta hinnasta kärsiviä autoilijoita. Poikkeusajassa tarvitsemme toimia, joilla varmistetaan se, että kuluttajien rahat riittävät liikkumiseen ja muuhun välttämättömään. On tärkeää, että ehdotukseen sisältyy mahdollisimman suuri jakeluelvoitteen ylitäytön huomioiminen kokonaisuudessaan vuoden jakeluelvoitteen täytössä antaen joustoa ja mahdollisuutta varautua vuoden 2024 jakeluelvoitteen nousuun.

Velvoitetasojen muutokset heikentävät kuluttajan ostovoimaa ja vaikeuttavat arkea

Hallitus ehdottaa väliaikaisen laskemisen kompensointia nostamalla voimassa olevan lainsäädännön mukaisia tasoja merkittävästi vuosina 2024 - 2030. SOK haluaa ilmaista huolensa jakeluelvoitteen täyttämisestä tulevaisuudessa. Jakeluelvoitteen kiristyessä ja raaka-ainevalikoiman ollessa rajattu, markkinahinnat ovat nousseet ja tämä näkyy hintojen nousuna kuluttajille ja yrityksille. Käytännössä kasvu kohdistuu uusiutuvaan dieseliin (HVO), jossa ei tälläkään hetkellä ole riittävästi tarjontaa ja kilpailua, erityisesti talvilaadussa.

On hyvä huomioida, että nimenomaan raaka-aineiden niukkuus nostaa markkinahintoja, joka vaikuttaa kuluttajahintaan. Esityksessä arvioidaan, että velvoitetason noustessa 13,5 %:sta 28 %:iin vuonna 2024 hintavaikutus tulee olemaan 24 snt/l. Nouseva kysyntä, biopolttoaineiden raaka-aineiden rajattu saatavuus ja merkittävän uuden tuotannon puute vuoteen 2024 mennessä tuote erittäin epävarman näkymän.

Velvoitetason nosto oletettavasti nostaa hintoja, mutta luo riskin myös sille, että jakeluelvoitetta ei ole ylipäättään mahdollista täyttää riittämättömän maailmanlaajuisen tuotannon vuoksi. Suomessa vaadittavat polttoaineiden kylmäominaisuudet heikentävät tarjontaa entisestään.

Korkea kansallinen jakeluelvoite ohjaa biopolttoaineita markkinoille, joilla niistä maksetaan eniten. Tällöin päästöjä alentavaa kokonaisvaikutusta ei synny, vaan päästövähennykset ainoastaan siirtyvät markkinalta toiselle.

SOK näkee ehdotuksessa riskin merkittävälle hintojen nousulle, joka vaikeuttaa suomalaisten arkea. Tästä syystä veloitetasojen näin huomattavaa nostoa tulisi harkita uudelleen ja panostaa liikenteen päästövähennyskeinojen monipuolistamiseen.

Laajempi keinovalikoima helpottaisi päästövähennystavoitteisiin pääsemistä

Laajempi keinovalikoima ja joustavampi lainsäädäntö helpottaisi velvoitteiden täyttämistä ja päästövähennystavoitteisiin pääsemistä. SOK näkee, että liikennesähkö tulisi tuoda osaksi jakeluvuorituksen keinovalikoimaa biokaasun ja sähköpolttoaineiden rinnalle. Se nopeuttaisi, kannustaisi ja loisi investointivarmuutta julkisen sähkölatausinfrastruktuurin rakentamiseen ilman valtion tukia sekä pienentäisi kustannuspainetta, jota liikenteen päästövähennyksistä syntyy ihmisille ja yrityksille.

Bioetanolin käyttöä tulisi edistää merkittävästi ja pidämme siksi hyvänä, että lakia etanolikonversioiden osalta ollaan selkiyttämässä ja konversiot mahdollistetaan kaiken ikäisiin ajoneuvoihin. Tämä on isolle joukolle edullinen tapa vähentää autoilun päästöjä merkittävästi. Etanolikonversiot ovat ylivoimaisesti nopein tapa nostaa E85 korkeaseosetanolin kysyntää nykyisessä autokannassa. Myös jatkossa on tärkeä selvittää toimia, joilla etanolikonversioiden yleistymistä voidaan edelleen edistää ja kannustaa autoilijoita muunnostyöhön.

Kolmanneksi pidämme tärkeänä, että hallitus edistää sektorirajat ylittävää hiilipörssiä. Se tarkoittaisi, että esimerkiksi osa liikenteen toiminnanharjoittajan päästöjen vähentämisveloitteesta olisi mahdollista kattaa hiilen sidonnan toimilla. Tämä tarjoaisi haluttaessa mahdollisuuden moninkertaiseen ilmastohyötyyn ollen samalla myös järkevää sekä kansan- että yritystalouden näkökulmasta. Myös taajanjakosektorin sisäisiä joustomahdollisuuksia tulisi tarkastella siten, että päästövähennystoimissa edettäisiin kustannustehokkuusjärjestyksessä.

Annamme mielellämme lisätietoja.

Kunnioittaen,

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK

Das Bhowmik Elina
SOK / S-ryhmä